

**“Un problema que em frustra cada dia més
amb la meva feina”**

La diversitat lingüística i cultural a la regió sanitària de Lleida

II Congrés de Joves Investigadors en Estudis Locals

15 d'abril del 2026

Marc Miranda

ÍNDEX

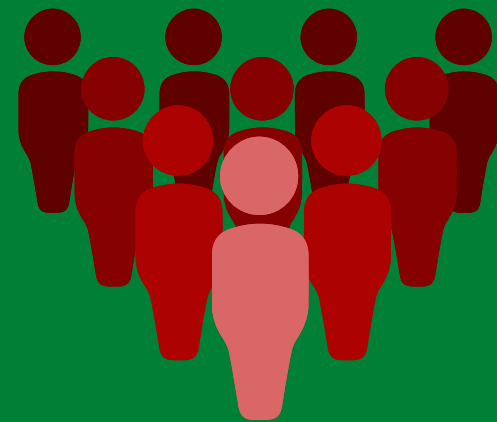
- ▶ **INTRODUCCIÓ**
- ▶ **ESTAT DE LA QÜESTIÓ**
- ▶ **OBJECTIUS**
- ▶ **METODOLOGIA**
- ▶ **RESULTATS**
- ▶ **CONCLUSIONS**
- ▶ **PROPOSTES DE MILLORA**
- ▶ **RECERCA FUTURA**

INTRODUCCIÓ (I)

Diversitat lingüística i cultural a Ponent

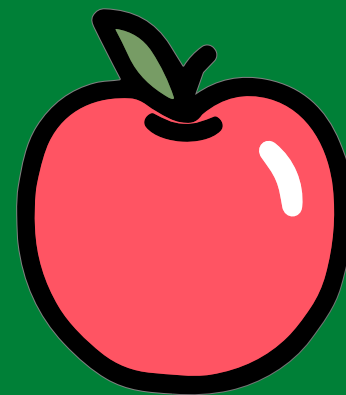

Generalitat
de Catalunya
**Institut d'Estadística
de Catalunya**

Un 22,5% de la població
resident és d'origen migrat

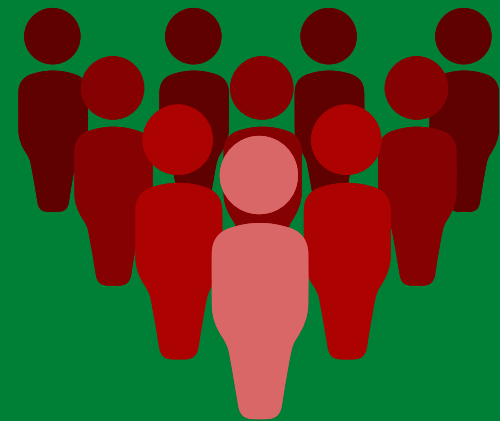
González et al. (2021)

Uns 20.000 treballadors
migrants temporers
anualment

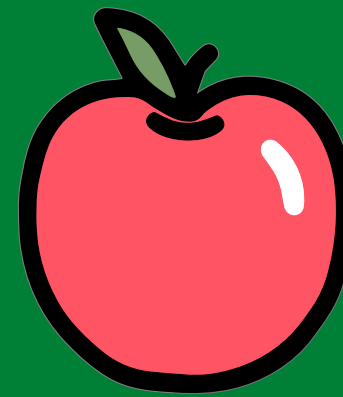
INTRODUCCIÓ (II)

Diversitat lingüística i cultural a Ponent

Orígens de la població resident

1. Marroc
2. Romania
3. Senegal
4. Colòmbia
5. Ucraïna

Orígens dels temporers

- 60,2% d'Àfrica
- 35,1% d'Europa (de l'Est)
- 4,7% Amèrica Llatina

González et al. (2021)

No se'n pot fer un mapa lingüístic

- Diversitat de llengües i dialectes
- Fluxos poblacionals constants

INTRODUCCIÓ (III)

Ponent al mapa

les Garrigues

la Noguera

el Pla d'Urgell

la Segarra

el Segrià

l'Urgell

381.531 habitants, dels quals aproximadament

84.000 són d'origen migrat

INTRODUCCIÓ (IV)

La política lingüística als serveis públics de Catalunya

- Manca de polítiques lingüístiques en general:
asimetria institucional i diglòssia (Flors-Mas, 2021)
- Manca de polítiques de mediació intercultural,
amb una sola excepció als anys 2000
(Arumí Ribas i García-Beyaert, 2022)

INTRODUCCIÓ (V)

Les necessitats dels serveis públics i les nocions de traducció i mediació

Traducció

Interpretació

Mediació
intercultural

Arumí Ribas (2017)

INTRODUCCIÓ (VI)

El debat traducció vs. mediació a Europa

Els EUA i Austràlia: entre la privatització i les polítiques públiques eficaces

Wadensjö (1999)
Pöchhacker (2007)
Antonini, Cirillo, Rossato i Torresi (2017)

Bruwier (2019)
Skaaden (2023)

ESTAT DE LA QÜESTIÓ (I)

Recerca a Lleida

La recerca en ciències de la salut a Lleida va abordar **l'impacte de les barreres lingüístiques i culturals** per a les persones migrades

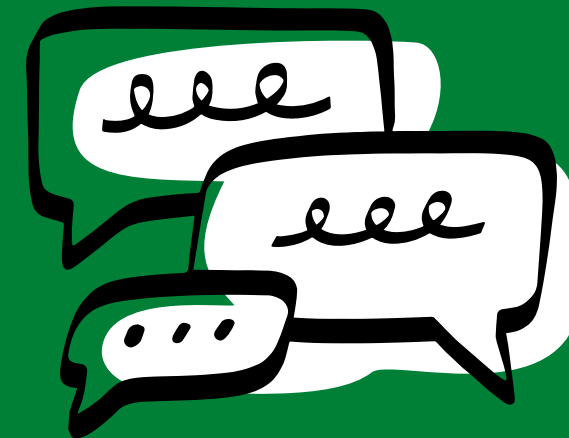
Cruz et al. (2010), Cruz et al. (2012), Forcada et al. (2013), Rodríguez i Llevot (2011) i Soler-González et al. (2008)

ESTAT DE LA QÜESTIÓ (II)

Relació entre la recerca local i la recerca internacional

Coincidència de troballes, però Ponent és un context singular poc explorat

Falta de cooperació entre els estudis de traducció i interpretació i els de ciències de la salut (Susam-Saraeva i Spišiakovà, 2021)

ESTAT DE LA QÜESTIÓ (III)

La recerca a Catalunya

La recerca de MIRAS (actiu des del 2009) sempre s'ha centrat molt en el Barcelonès i puntualment en el Vallès Occidental i Osona

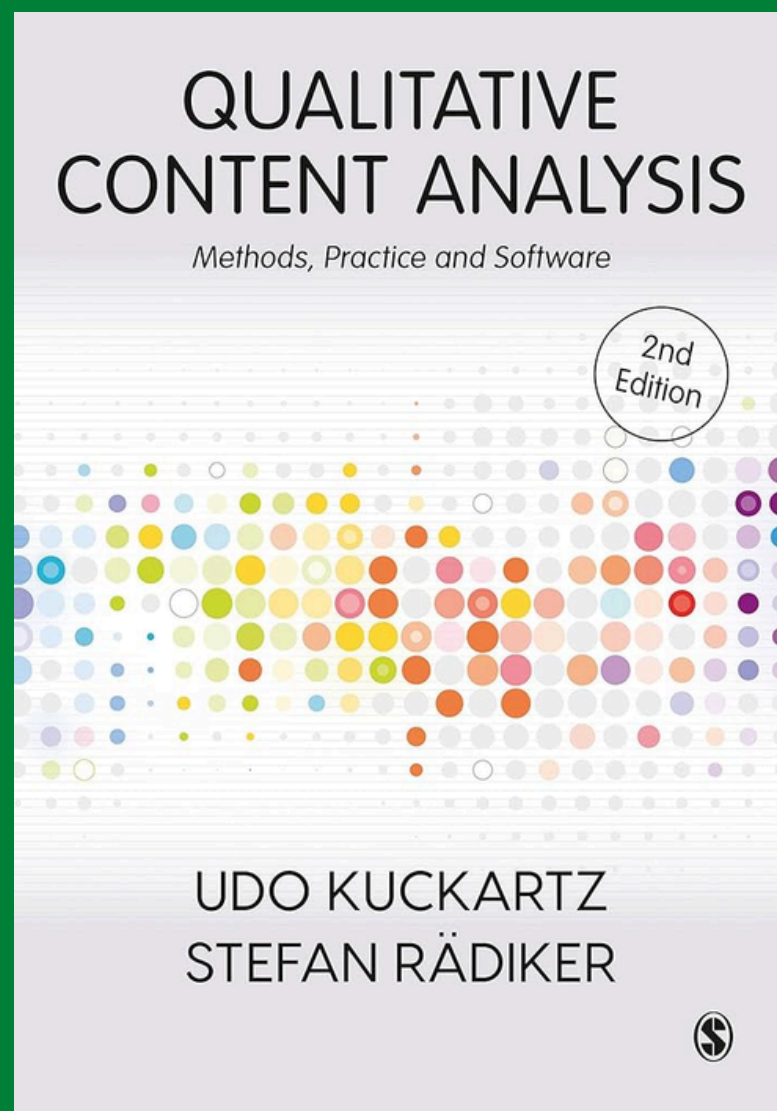
OBJECTIUS

Analitzar la situació de la comunicació intercultural mediada a Lleida

1. Determinar de quins recursos professionals disposa el personal sanitari
2. Descriure quins recursos fan servir realment
3. Explorar les percepcions del personal sanitari

METODOLOGIA

Anàlisi qualitativa de contingut

20 entrevistes a personal sanitari, personal de gestió i serveis i dirigents intermitjos

~140 respostes a un qüestionari per part de personal sanitari i de gestió i serveis

RESULTATS (I)

Recursos professionals

El personal sanitari de Ponent disposa d'un servei d'interpretació telefònica en una seixantena de llengües, 24 hores al dia i 365 dies l'any, però no el fan servir gaire

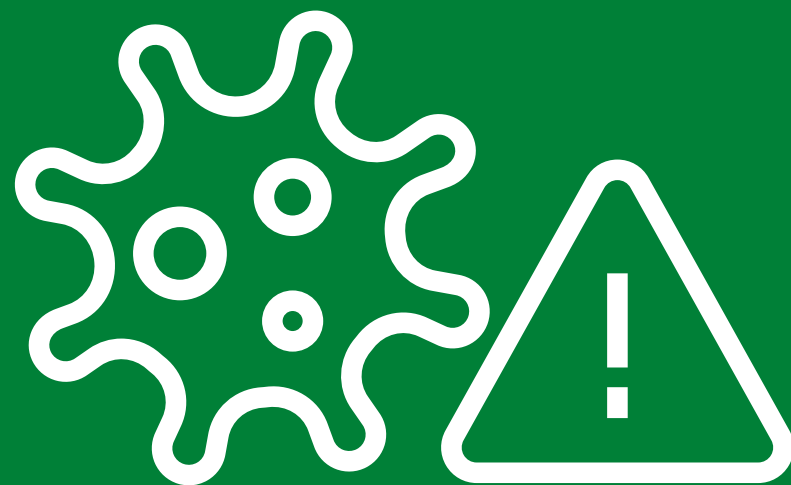
Rubio Carbonero i Gil-Bardají (2025)

RESULTATS (II)

Recursos professionals

A l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova van disposar de tres mediadores durant els anys 2000 i tothom en guarda un bon record

Al 2020 i al 2021, durant els moments crítics de la pandèmia per Covid-19, també es van contractar mediadores

RESULTATS (III)

Recursos professionals

S'ha contractat personal de gestió i serveis perquè facin mediació intercultural de forma extraoficial, però no tenen formació i s'han acabat dispersant

RESULTATS (IV)

Recursos no professionals

Familiars, marits, personal plurilingüe amistats i **menors** com a mediadors no professionals

Ús de **Google Translate**

Llengües pont, llenguatge no verbal i llenguatge simplificat

RESULTATS (V)

Recursos no professionals

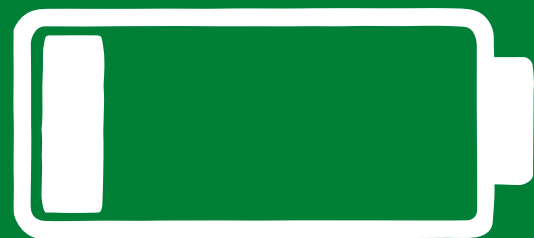

“Líders de comunitat”
com a mediadors no
professionals

RESULTATS (V)

Percepcions del personal sociosanitari i de gestió i serveis

Desmotivació

Resignació

Esgotament

Poca confiança en la comunicació intercultural

Places de difícil cobertura

RESULTATS (VI)

Percepcions del personal sociosanitari i de gestió i serveis

“Un problema que em frustra cada dia més
amb la meva feina”

Fisioterapeuta d'un CAP de Lleida

CONCLUSIONS

Recursos professionals insuficients i mal gestionats

El personal sociosanitari i de gestió i serveis mostra desmotivació i descontent

No s'està garantint una bona atenció sociosanitària a les persones migrades

PROPOSTES DE MILLORA I RECERCA FUTURA

Estudiar les percepcions de les persones migrades

Millorar els serveis professionals d'interpretació: més formació i més modalitats; estudiar la viabilitat d'un servei de mediació intercultural

Guies i sensibilització (Valdez, 2025)

BIBLIOGRAFIA

Antonini, R., Cirillo, L., Rossato, L., & Torresi, I. (2017). Non-professional interpreting and translation: State of the art and future of an emerging field of research. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Arumí Ribas, M. (2017). The fuzzy boundary between the roles of interpreter and mediator in the public services in Catalonia: Analysis of interviews and interpreter-mediated interactions in the health and educational context. *Across Languages and Cultures*, 18(2), 195-218. <https://doi.org/10.1556/084.2017.18.2.2>

Arumí Ribas, M., & García-Beyaert, S. (2022). Vint anys d'Interpretació als Serveis Públics a Catalunya: Estat de la qüestió i recerca. *Quaderns. Revista de traducció*, 29, 175-190. <https://doi.org/10.5565/rev/quaderns.67>

Bruwier, N., Delizée, A., Michaux, C., & Brouwer, S. D. (2019). Évolution du Service de Traduction et Interprétariat en Milieu Social Bruxellois (SeTIS Bruxelles): De la Reconnaissance à la Valorisation des Compétences chez l'Interprète. *FITISPos International Journal*, 6(1), 28-45. <https://doi.org/10.37536/FITISPos-IJ.2019.6.1.205>

Cruz, I., Serna, C., Real, J., Rué, M., Soler, J., & Galván, L. (2010). Comparison of the consumption of antidepressants in the immigrant and native populations in a Spanish health region: An observational study. *BMC Public Health*, 10(1), 255. <https://doi.org/10.1186/1471-2458-10-255>

Cruz, I., Serna, C., Rué, M., Real, J., Galván, L., & Pifarré, J. (2012). Comparative exposure to antipsychotic medications in immigrant and native-born populations of a Spanish health region. *European Psychiatry: The Journal of the Association of European Psychiatrists*, 27(7), 477-482. <https://doi.org/10.1016/j.eurpsy.2011.02.007>

BIBLIOGRAFIA

Flors-Mas, A. (2021). Immigration and Languages in Catalonia: From Policies to Results. *Journal of Iberian and Latin American Research*, 27(2), 368-385. <https://doi.org/10.1080/13260219.2021.1994712>

Forcada, I., Pera, V., Cruz, I., Josep, P., Serna, C., Rué, M., & Galván, L. (2013). Comparison of Immigrant and Native-Born Population Adherence to Antipsychotic Treatment in a Spanish Health Region. *Community Mental Health Journal*, 49(2), 199-205. <https://doi.org/10.1007/s10597-012-9551-9>

González, J. A., Garreta, J., & Llevot, N. (2021). Trabajadores temporeros inmigrantes en el campo de Lleida (España): Perfiles y situaciones sociolaborales. *Ager: Revista de estudios sobre despoblación y desarrollo rural = Journal of depopulation and rural development studies*, (31), 109-137. <https://doi.org/10.4422/ager.2021.02>

IDESCAT. (2026). Població estrangera a 1 de gener per àmbits del pla territorial de Catalunya. <https://www.idescat.cat/poblacioestrangera/?b=3>

Kuckartz, U., & Rädiker, S. (2023). *Qualitative content analysis: Methods, practice and software* (2nd edition). Sage Publications.

Pöchhacker, F., & Shlesinger, M. (2007). *Healthcare interpreting: Discourse and interaction*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. <https://doi.org/10.1075/bct.9>

Rubio-Carbonero, G., & Gil-Bardají, A. (2025). Health providers' perceptions on language barriers in Catalonia's public healthcare system. *Revista de Llengua i Dret*, 33-54. <https://doi.org/10.58992/rld.i84.2025.4479>

BIBLIOGRAFIA

Rué, M., Bosch, A., Serna, M.-C., Soler-González, J., Galván, L., & Cruz, I. (2010). Observational study on drug spending in the immigrant and the indigenous population in the Lleida (Catalonia) health region. *Atención primaria*, 42(6), 328-337. <https://doi.org/10.1016/j.aprim.2009.12.010>

Skaaden, H. (2023). 'Interpreter's mistake': Why should other professions care about the professionalization of interpreters? A C. Wadensjö & L. Gavioli (Eds.), *The Routledge Handbook of Public Service Interpreting* (pp. 261-276). Routledge. <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9780429298202-20/interpreter-mistake-hanne-skaaden>

Soler-González, J., Real, J., Farré, J., Serna, C., Cruz, I., Ruiz, C., & Bosch, A. (2013). Comparative analysis of serological tests performed in immigrants in the Lleida health area. *Atención primaria*, 45(2), 84-91. <https://doi.org/10.1016/j.aprim.2012.09.008>

Susam-Saraeva, S., & Spišiaková, E. (Eds.). (2021). *The Routledge Handbook of Translation and Health*. Taylor & Francis. <https://doi.org/10.4324/9781003167983>

Valdez, S., Heeswijk, F. van, & Warren, N. (2025). Machine Translation at the Hospital: Healthcare Professionals' Perspectives on Use, Appropriateness, and Policy. *Tradumàtica: tecnologies de la traducció*, (23), 244-265. <https://doi.org/10.5565/rev/tradumatica.520>

Wadensjö, C. (1998). *Interpreting as interaction*. Londres: Longman.

**Moltes gràcies per
la vostra atenció :)**
marc.miranda@uab.cat

Finançat pel Ministeri de Ciència, Innovació i Universitats:
PID2022-137113OB-I00

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona